

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рада молодих вчених Полтавського державного аграрного університету

***IX Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**10 листопада 2022 року
м. Полтава**

Редакційна колегія:

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, в.о. ректора Полтавського державного аграрного університету.

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету.

Чумак Валентина – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. 157 с.

У збірнику надруковані матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

© Колектив авторів, 2022 рік

© Полтавський державний аграрний університет

Література:

1. Бондаренко Г. І., Мельник П. В., Лекарь С. І., Зайцев В. І., Макаров Д. В. Тарангул Л. Л. Про податки і збори населенню України. Ірпінь: Академія ДПС України, 2019. 182 с.
2. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: (теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). Львів : Каменяр, 2015. 205 с.
3. Демченко Т. М. Податкова політика як інструмент регулювання відтворювального процесу. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. № 2. С. 69 – 75.
4. Крисоватий А. І. Податкова система : навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2018. 382 с.
5. Лащак В. В. Стимулювальна роль прямих податків. *Фінанси України*. 2019. № 2. С. 84 – 91.
6. Міжнародне оподаткування : навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака. Київ : ЦУЛ, 2017. 550 с.
7. Податкова система України : підруч. / В. М. Федосов, В. М. Опарін та ін. Київ : Либідь, 2004. 389 с.
8. Стоян В. І. Удосконалення податкової системи України. *Фінанси України*. 2020. № 7. С. 115 – 118.

**Анастасія Бабенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Томілін, д.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Успішне функціонування будь-якого підприємства в сучасних ринкових умовах господарювання частково залежать від можливості надати ефективну оцінку фінансовому стану самого підприємства.

Фінансовий стан сільськогосподарських підприємств та їх стійкість значною мірою залежать від того, яким майном володіють підприємства, в які активи вкладений капітал і який дохід вони отримують [5, с. 563]. У класичному розумінні сталий розвиток сільськогосподарського підприємства визначають за допомогою ряду фінансових показників і особливо таких, як: коефіцієнти ліквідності, рентабельності та платоспроможності.

Оцінка фінансового стану сільськогосподарських підприємств України свідчить про:

- 1) позитивну тенденцію покращення матеріально-технічної бази агропромислового виробництва;

2) підвищення ефективності використання активів суб'єктів господарювання;

3) ефективне використання власного капіталу суб'єктів господарювання;

4) зниження рівня фінансової стійкості (за критерієм забезпеченості власним капіталом) суб'єктів господарювання [5, с.565]. Незважаючи на досить велику кількість публікацій з даної проблеми, залишається відкритим для дискусій питання про сутність фінансової стійкості сільськогосподарського підприємства в умовах наростання кризових явищ в економіці.

Під стійкістю системи можна запропонувати наступне визначення – «...здатність системи самостійно підтримувати рівновагу між компонентами внутрішнього середовища під впливом зовнішніх впливів» [7, с.51].

Фінансову стійкість сільськогосподарського підприємства оцінюють шляхом проведення аналізу активів і пасивів балансу. Одним з основних показників фінансової стійкості є коефіцієнт фінансової незалежності:

$$K_{фн} = \frac{ВК}{ВБ}, \quad (1)$$

де: $K_{фн}$ – коефіцієнт фінансової незалежності;

ВК – власний капітал;

ВБ – валюта балансу [1, с. 11-12; 4, с. 104].

Фінансово стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних оборотних коштів спроможне забезпечувати формування запасів, не допускає не виправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розраховується зі своїми зобов'язаннями [3, с. 791].

Аналіз фінансової стійкості дає можливість оцінити, наскільки підприємство готове до погашення своїх боргів, в якій мірі воно є незалежним з фінансового боку, зростає чи зменшується рівень цієї незалежності, чи відповідає стан активів чи пасивів підприємства завданням його фінансово-господарської діяльності [6, с. 1199]. При аналізі фінансових звітів є можливість допомогти фінансовим аналітикам обґрунтувати свої фінансові плани, виявити слабкі місця у фінансових операціях підприємства, вжити відповідних заходів, які допоможуть виправити становище, прийняти рішення про найефективніше вкладання коштів і ресурсів, скоригувати напрямки майбутньої діяльності підприємства. Аналіз фінансових звітів допомагає також вивчити ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, кредитоспроможність підприємства [1, с. 224]. Отже, аналізувати фінансову стійкість сільськогосподарського підприємства є нагальною необхідністю, так як саме через аналіз фінансових звітів можна визначити сильні та слабкі позиції, вжити відповідні антикризові заходи з метою стабілізації розвитку підприємства, прийняти рішення про найефективніше вкладання коштів і ресурсів.

Таким чином, фінансова стійкість є найважливішою характеристикою фінансово-господарської діяльності сільськогосподарського підприємства в умовах наростання кризових явищ в економіці та глобалізаційних викликів.

Особливої актуальності для підприємств агропромислового виробництва в нинішніх умовах трансформації сільського господарства України набирає не просто стратегічне управління, як необхідність розвитку підприємства, а й управління як цілеспрямована на дія людей на суспільну систему загалом, яка формує цілісну цілеспрямовану систему стратегічного управління виробничих потужностей, щодо випуску якісної, безпечної та конкурентної спроможності продукції в умовах глобалізаційних викликів [2, с. 31].

Як відомо, управління фінансовою стійкістю є одним із основних елементів фінансового менеджменту на підприємстві, необхідною передумовою стабільного розвитку сільськогосподарського підприємства.

Забезпечення фінансової стійкості в сучасних ринкових умовах господарювання повинно відповідати вимогам нинішнього ринку, а також відповідати потребам подальшого формування та розвитку сільськогосподарського підприємства.

Таким чином, за умови удосконалення фінансово-економічного механізму управління можна досягти: фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність, конкурентоспроможність підприємства як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Література:

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10970>.

2. Томілін О.О., Вовк М.О. Формування стратегії управління виробничими потужностями агропродовольчого підприємства в умовах глобалізації. *Агросвіт*. 2020. № 10. С. 29–36. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.10.29 URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7989>.

3. Томілін О. О. Економічний аналіз фінансового стану підприємства. *Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. Вип. № 261: В 7 т. Т. III. Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. С. 785–793. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1564>.

4. Томілін О.О. Організація господарської діяльності підприємства: монографія. Полтава: „Оріяна”, 2009. 176 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1567>.

5. Томілін О. О., Лесюк А. С. Сутність та оцінка фінансового стану підприємства *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 14. С. 561–566. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1511>.

6. Томілін О. О., Гаврилова О. А., Фріцберг М. В. Шляхи поліпшення фінансового стану підприємства в умовах фінансової кризи. *Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. Вип. № 257: В 7 т. Т.V. Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. С. 1195–1201. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1634>.

7. Харакоз Л.В., Фелонюк О.А. Деякі аспекти фінансового аналізу за звітними показниками. *Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету*. №1.2022. С.49–57.

З М І С Т

<i>Ілля Адаменко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Світлана Зоря, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет</i>	
<i>СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОГО МАРКЕТИНГУ У СФЕРІ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ .....</i>	<i>3</i>
<i>Дмитро Андренко, начальник відділу позапланових перевірок ризикових платників та аналізу податкової інформації Управління податкового аудиту Головного управління державної податкової служби України в Полтавській області; Анна Блискавка, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Артур Ісаєнко, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавський державний аграрний університет</i>	
<i>ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ПОДАТКИ» - ОЦІНКА В РЕТРОСПЕКТИВІ.....</i>	<i>5</i>
<i>Анастасія Бабенко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Олексій Томілін, д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавський державний аграрний університет</i>	
<i>УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА .....</i>	<i>8</i>
<i>Олександр Безкровний, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування; Валерія Вовченко, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Олександр Жигилій, здобувач вищої освіти СВО Магістр Полтавський державний аграрний університет</i>	
<i>ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА .....</i>	<i>11</i>
<i>Маргарита Беспалова, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Наталія Васаковська, здобувач вищої освіти СВО Магістр; Ольга Лега, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавський державний аграрний університет</i>	
<i>ВИБІР СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ.....</i>	<i>14</i>